

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/138/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115207087
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:7115207087.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a JUDr. Ivany Jahnovej v právnej veci žalobcu: O.. E. E., F. XX.X.XXXX, T.: R. X, P., zastúpený advokátom JUDr. Marcelom Dolobáčom, PhD., advokátska kancelária, so sídlom: Žižkova 39, Košice, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát SOI, so sídlom: Prievozsá 32, Bratislava, IČO: 17 331 927, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, č. k. 10C/416/2015-119 zo dňa 10.11.2016, takto

rozhodol:

. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č. k. 10C/416/2015 - 119 zo dňa 10.11.2016 potvrdzuje.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj súd prvej inštancie) rozsudkom č. k. 10C/416/2015-119 zo dňa 10.11.2016, vo výroku I uložil žalovanému povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi do 7 dní od právoplatnosti rozsudku a to v liste adresovanom na adresu trvalého bydliska žalobcu so znením ospravedlnenia: „Ospravedľujeme sa za neoprávnený monitoring a zásah do Vášho súkromného života neoprávnenou činnosťou.“ Vo výroku II zamietol žalobu žalobcu vo zvyšnej časti.. Výrokom III žiadnej zo strán sporu nepriznal náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vychádzal z tvrdení žalobcu prednesených v žalobe zo dňa 24.3.2015, v ktorej uviedol, že u žalovaného pracoval v služobnom pomere a prácu vykonával na pracovisku v Košiciach. Žalovaný bez akéhokoľvek oznámenia, či upovedomenia, monitoroval jeho pohyb prostredníctvom služobného telefónu. Cieľom monitorovania bola poloha služobného telefónu určená miestom a ulicou, ako aj dátumom a presným časom, pričom tieto údaje bol žalovaný schopný stotožniť s osobou žalobcu a informáciami o plnení si služobných povinností. Monitoring vykonával v dobe od 15.3.2012 do 3.4.2014 (poznámka odvolacieho súdu správne má byť od 15.3.2012 do 3.4.2012), pričom v dobe od 15.3.2012 do 20.3.2012 žalobca čerpal riadnu dovolenku a v dňoch 24.3.2012 a 25.3.2012 bol víkend. Monitorovanie prebiehalo aj v skorých ranných a neskorých večerných hodinách. Predmetné konanie žalovaného prešetril Úrad na ochranu osobných údajov a z kontroly vyplynulo, že konaním žalovaného došlo k neprimeranému zásahu do súkromia žalobcu, pretože žalovaný spracúval geolokalizačné údaje spolu s osobnými údajmi žalobcu aj v čase, keď nemohol byť podrobený monitoringu, teda mimo služobného času, počas práceneschopnosti a dovolenky, čím žalovaný porušil § 6 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane osobných údajov. Predmetné konanie žalovaného žalobcu pociťuje, ako hrubý zásah do jeho práv, preto od žalovaného žiadal ospravedlnenie a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6 000,- eur. V rámci výpovede v súdnom konaní žalobca uviedol, že žalovaný vykonával jeho monitoring za účelom hľadania dôvodov pre skončenie pracovného pomeru. Takúto pohnútku považuje za zvlášť zavrhnúťhodnú.

Žalobca bol úspešný v spore o neplatnosť skončenia pracovného pomeru zo strany žalovaného, daný rozsudok, ale k času výpovede žalobcu (10.11.2016) nenadobudol ešte právoplatný. U žalovaného žalobca pracoval 18 rokov ako inšpektor, z toho 1,5 roka, ako riaditeľ Inšpektorátu SOI v Košiciach. Žalovaný ho odvolal z funkcie a následne v apríli 2012 s ním ukončil pracovný pomer. Už toto v ňom vyvolalo veľký nepokoj. Po dvoch rokoch vedenia súdneho sporu žalovaný predložil výpis z monitoringu jeho služobného telefónu, z ktorého vyplynulo, že ho monitoroval nielen počas pracovného času, ale aj počas dovolenky, PN a víkendu. Žalobca bol z toho v značnom šoku, a v jeho rodine nastalo pekló. Manželka mu vyčítala, že mohol byť sledovaný aj z iných dôvodov než pracovných, keďže bol sledovaný aj počas soboty a nedele. Pocítil aj značný strach okolia, niektorí sa s ním nechceli stretávať. Jeho okolie sa o sledovaní dozvedelo od jeho manželky. Žalobca mal pocity úzkosti, mal problémy so spánkom. Mal úzkosť aj z toho, že manželka sa mohla dozvedieť, kde bol napríklad v sobotu o 10,00 hodine a potom mu povedať, že klamal. Každý má právo mať svoje tajomstvá. Nemohol ani nikde chodiť, každý sa ho pýtal, či má mobil. Zhoršil sa mu z toho zdravotný stav, bol na psychiatrii, mal problémy so srdcom. Nevie ani, či údaje z monitoringu sú už vymazané. Z rozhodnutia Úradu na ochranu osobných údajov vyplýva, že žalovaný mal mať vo svojej praxi relevantné podmienky spracovania osobných údajov prispôbené takým spôsobom, aby nenastala situácia, ktorej výsledkom bolo monitorovanie žalobcu počas čerpania dovolenky. Žalobca si nie je istý, či nedochádzalo aj k jeho odpočívaniu. Z jeho monitorovania bolo možné zistiť nielen to, kde sa nachádza, ale dali sa z toho vydedukovať aj iné skutočnosti.

3. Žalovaný v konaní uviedol, že monitorovaná bola výlučne poloha služobného telefónu. Zariadenie nebolo nastavené na to, aby mohol byť odpočúvaný, na viac na odpočúvanie by bol potrebný jeho súhlas, alebo súhlas súdu. Postupoval v súlade so zákonom a samotné monitorovanie mu nevytkol ani Úrad na ochranu osobných údajov. Tento Úrad mu vytkol len to, že monitoroval žalobcu mimo jeho pracovného času. Žalobca bol o možnosti monitoringu zamestnancov informovaný po nástupe do funkcie na gremiálnej porade. Všetky údaje z monitoringu boli už dávno znehodnotené. Žalovaný poprel, že monitoring bol vykonávaný za účelom hľadania dôvodov na skončenie pracovného pomeru so žalobcom. Monitoring bol nariadený len na základe anonymu, ktorý oznámil, že žalovaný má riaditeľa, ktorý je stále ožratý a v krčme. Cieľom bolo teda zistiť, či sa žalobca nachádza na pracovisku. Žalovaný uznáva, že pri monitorovaní došlo k chybe, za ktorú je ochotný sa ospravedlniť. Trval však na tom, že žalobcovi nevnikla ujma a nárok na zaplatenie 6. 000,-eur považoval za nadsadený.

4. Z dokazovania vykonaného rozhodnutím Rozhodnutia Úradu na ochranu osobných údajov (ďalej aj Úrad) zo dňa 21.5.2015, číslo 00275/2015-Os-31 súd prvej inštancie zistil, že žalovaný tým, že spracúval údaje týkajúce sa O.. E. E. (žalobcu) o geografickej polohe jeho služobného mobilného telefónu určenej mestom, ulicou, dátumom a presným časom, ktoré získal v postavení služobného úradu štátneho zamestnanca monitorovaním jeho služobného telefónu na účel kontroly jeho služobných povinností, vykonávanom aj počas dovolenky a pracovnej neschopnosti a mimo určeného služobného času žalobcu, porušil jeho právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Monitorovanie vykonával v období od 15.3.2012 do 3.4.2012 aj počas čerpania riadnej dovolenky žalobcu od 19.3.2012 do 20.3.2012, počas dočasnej pracovnej neschopnosti žalobcu od 27.3.2012 do 3.4.2012 a v čase mimo základného služobného času štátnych zamestnancov. Žalovaný neupravil závažným a transparentným spôsobom aplikáciu kontrolného mechanizmu, ktorým je monitorovanie štátnych zamestnancov prostredníctvom lokalizačných údajov služobných mobilných telefónov, čo v praxi spôsobilo závažný zásah do súkromia žalobcu. Žalovaný porušil § 6 ods. 2 písm. b) a d) a § 43 ods. 1 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov. Z odôvodnenia rozhodnutia okrem iného vyplynulo, že žalobca bol o možnostiach využívania predmetnej služby Orange Slovensko, a.s., informovaný na gremiálnej porade, pričom išlo o údaje, ktoré boli významné z hľadiska práce, ktorú žalobca vykonával. Zamestnávateľ mal vážny dôvod na aplikáciu kontrolného mechanizmu, ktorým bolo plnenie jeho služobných povinností. Kontrolný orgán (Úrad) konštatoval, že žalovaný nemal možnosť ovplyvniť monitorovanie služobného telefónu v čase čerpania dovolenky žalobcu, keď tento vystavil dovolenkový lístok dňa 19.3.2012, ale ústredná riaditeľka SOI ho datovala a podpísala až 23.3.2012, keď už dovolenka skončila. Tento fakt však nič nemení na skutočnosti, že žalobca bol počas tejto dovolenky monitorovaný. Rovnako kontrolný orgán zistil, že dôvod monitoringu počas práceneschopnosti žalobcu uvedený žalovaným, nebol namieste. Žalovaný uviedol, že počas prvých 10 dní PN kontroloval u žalobcu dodržiavanie liečebného režimu, pričom je štandardné, že sa vykonáva takáto kontrola prostredníctvom povereného zamestnanca. Výsledky monitoringu polohy služobného telefónu pre účely kontroly dodržiavania liečebného pomeru nepovažoval kontrolný orgán za objektívne. Kontrolný orgán tiež konštatoval, že žalovaný nemá k dispozícii žiadny interný akt riadenia, ktorý by

blížšie upravoval podmienky využívania monitorovania služobných telefónov svojich zamestnancov, teda ani nemohol vedieť, ako má postupovať pri jeho využívaní po skončení pracovnej doby monitorovaného zamestnanca, čo v praxi spôsobilo zásah do súkromia žalobcu. Žalovaný nepreukázal kontrolnému orgánu ani splnenie povinnosti evidencie informačného systému.

5. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 11, § 13 odsek 1,2,3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj OZ), § 13 odsek 4, článku 11 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce, § 4 odsek 1, § 5 odsek 1, § 6 odsek 2 písmená b/, d/ zákona č. 122/2013 o ochrane osobných údajov a poukázal na to, že právo na súkromie je možné vymedziť, ako právo fyzickej osoby rozhodnúť podľa vlastného uváženia, či a v akom rozsahu a akým spôsobom majú byť skutočnosti z jej súkromia sprístupnené iným (pozitívna zložka práva) a zároveň sa brániť (vzoprieť) proti neoprávneným zásahom do tejto sféry, zo strany iných osôb s rovným právnym postavením (negatívna zložka práva). Zásah do práva na súkromie môže spočívať aj v neoprávnenom získavaní informácií o skutočnostiach súkromného života fyzickej osoby. V zmysle judikatúry ESLP sem patrí napríklad odpočúvanie telefónov, čítanie korešpondencie, sledovanie (špehovanie) fyzickej osoby a iné. U práva na osobné súkromie poskytuje Občiansky zákonník právnu ochranu len proti takému zásahu do osobného súkromia, ktorý je neoprávnený. O neoprávnený zásah do súkromia fyzickej osoby išlo i v prejednávanej veci konaním žalovaného. Žalovaný vykonával monitoring služobného telefónu, ktorý mal žalobca u seba v pracovnom i mimopracovnom čase. I keď pohnútky, ktoré ho viedli k sledovaniu geografickej polohy tohto telefónu boli lege artis, teda išlo o kontrolu plnenia si služobných povinností žalobcu, v rámci kontroly Úradu pre ochranu osobných údajov bolo nepochybne zistené, že monitoring bol vykonávaný u žalobcu aj počas jeho riadnej dovolenky, pracovnej neschopnosti, počas víkendov, ako i v skorých ranných a neskorých večerných hodinách, teda mimo jeho služobného času. Týmto spôsobom došlo k spracúvaniu takých osobných údajov, ktoré svojím rozsahom a obsahom nezodpovedali účelu ich spracúvania a neboli nevyhnutné na jeho dosiahnutie. Nebola namieste obrana žalovaného spočívajúca v tom, že k monitoringu žalobcu počas jeho dovolenky došlo z jeho viny, keď túto dovolenku riadne vopred neoznámil a rovnako neoznámil ani práceneschopnosť, pretože to tak z hľadiska splnenia pôvodného účelu monitoringu, ako aj zo skutočnosti, že k monitoringu počas tohto obdobia fakticky došlo, nijako neobstojí. Geolokalizácia polohy služobného telefónu, a tým aj lokalizácia jeho osoby z hľadiska určenia miesta i času je sama o sebe zásahom do súkromia žalobcu. Údaje, kde sa žalobca nachádzal a v akom čase počas jeho súkromných aktivít, sú nepochybne údajmi, ktorými žalovaný nemal právo disponovať, ani ich spracovávať, pretože každá fyzická osoba má právo sama rozhodovať o tom, komu, kde a kedy takéto údaje o svojom pohybe poskytne, alebo neposkytne, ibaže by išlo o vedomosť, ktorá je výsledkom náhody. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že k zásahu do súkromia žalobcu zo strany žalovaného naozaj došlo a z tohto dôvodu odvolávajúci sa na citovanú právnu úpravu zaviazal žalovaného na poskytnutie morálneho zadosťučinenia žalobcovi formou ospravedlnenia v navrhnutom znení.

6. Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu v časti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože žalobca nijakým právne relevantným dôkazom nepreukázal, že v súvislosti s jeho monitorovaním došlo k zníženiu jeho dôstojnosti, či vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Jeho vyjadrenia, že v súvislosti s monitorovaním mal problémy vo vzťahu s manželkou, s blízkym okolím, alebo že prišlo k vážnemu zhoršeniu jeho zdravotného stavu, vyhodnotil, ako nepreukázané tvrdenia. V tejto časti žalobca v spore neunesol dôkazné bremeno.

7. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP). Keďže žalobca mal v konaní len čiastočný úspech, žiadnej zo strán sporu právo na náhradu trov konania nepriznal.

8. Proti zamietajúcej časti rozsudku, ako aj výroku o trovách konania podal žalobca odvolanie. Súdu prvej inštancie vytýkal, že vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia, a že na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobca tvrdí, že pri priznávaní primeraného zadosťučinenia sa okrem iného má prihliadať aj na spôsob a okolnosti zásahu do osobnosti fyzickej osoby, a to ako z pohľadu protiprávnosti zásahu, tak aj z pohľadu intenzity zásahu a v neposlednej miere aj v otázke, do akej sféry osobnosti zásah smeroval. Mimoriadne intímnu sféru osobnosti tvorí rozhodovanie o aktivitách mimo pracovného času, teda súkromný život a rozhodovanie o tom, kde a s kým sa človek stretáva, čo robí vo voľnom čase, teda ako žije svoj život mimo pracovnej oblasti. Kontrola a monitoring takéhoto osobného života inými osobami, než tými, ktorým to je dovolené, je neprípustná. Poukázal na to, že v danej veci došlo k takémuto zásahu, a preto je primerané zadosťučinenie vo

forme ospravedlnenia nepostačujúce, a to s ohľadom na závažnosť zásahu do osobnostných práv žalobcu. Medzi stranami konania nebolo sporné, že žalovaný vykonával monitoring polohy žalobcu, a to prostredníctvom jeho služobného telefónu, pričom tento monitoring bol vykonávaný aj mimo pracovnej doby žalobcu, a to počas práceneschopnosti, počas dni pracovného pokoja, počas dni pracovného voľna, počas riadneho čerpania dovolenky a tiež v skorých ranných a neskorých večerných hodinách. Monitoringom bola presne určená poloha žalobcu, a z týchto údajov bolo možné zistiť nielen to, kde sa nachádza, ale aj to čo robí a s kým sa stretáva. Z dôvodu protiprávneho zásahu žalovaného do osobnostných práv žalobcu došlo k následkom, ktoré sa u žalobcu prejavujú častými pocitmi neistoty a nedôvery. Informáciami o jeho pohybe vo voľnom čase disponoval a ešte stále disponuje zamestnávateľ, s ktorým bol žalobca v konflikte (prejavom tohto konfliktu bolo i neoprávnené monitorovanie a spor skončil až okamžitým skončením služobného pomeru zo strany zamestnávateľa, ktorý súd vyhlásil na neplatný). Napriek tomu, že Úrad na ochranu osobných údajov uložil žalovanému povinnosť odstrániť údaje získané monitorovaním, žalobca nemá istotu, že k odstráneniu týchto údajov skutočne došlo. Aj v prípade, že by došlo k fyzickému odstráneniu týchto údajov z dátových nosičov, je zrejmé, že týmito údajmi naďalej disponujú niektorí zamestnanci žalovaného minimálne vo svojej pamäti. Žalobca teda nevie kto informáciami o jeho osobe disponuje, ani to, ako s nimi naloží. Každý človek má právo na tajomstvá a tiež právo rozhodnúť sa, s kým sa o ne podelí a s kým nie. Žalobcovi však konaním žalovaného bolo a naďalej je toto právo upierané. Konaním žalovaného došlo k takým závažným následkom, ktoré odôvodňujú priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobca v rámci svojich možností dôkazné bremeno uniesol. Žalovaný poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj ESLP). V prípade Copland v. the United Kingdom ESLP rozhodol, že právo navrhovateľky na rešpektovanie jej súkromného života bolo porušené tým, že počas jej pracovnej doby boli zaznamenávané údaje o jej telefonických hovoroch, pričom takto bol zaznamenávaný len dátum a čas hovoru, dĺžka hovoru a volané čísla. ESLP priznal navrhovateľke za porušenie práva na rešpektovania jej súkromného života náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- eur. Konanie žalovaného, ktorým monitoroval pohyb žalobcu, predstavuje omnoho závažnejší zásah do osobnostných práv, ako v spomínanom prípade, a to najmä s ohľadom na to, že monitorovanie neprebiehало len v pracovnom čase, ale aj v čase žalobcovej dovolenky, práceneschopnosti, či neskorých večerných a skorých ranných hodinách. Žalobca namieta, že žalovaný do jeho osobnosti zasiahol zneužitím svojho postavenia, ako jeho zamestnávateľ. Okrem zásahu do osobnosti porušil právne povinnosti, ktoré mu vyplývajú, ako zamestnávateľovi zo Zákonníka práce. Konanie žalovaného je v rozpore s článkom 11, a ustanovením § 13 odsek 3,4 Zákonníka práce. Žalobca sa preto môže domáhať ochrany v súlade s § 13 ods. 6 a 7 aj podľa antidiskriminačného zákona, ktorý obdobne, ako pri ochrane osobnosti upravuje právo dotknutej osoby na náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenú v peniazoch. V daných okolnostiach právna kvalifikácia oprávňujúca priznanie nemajetkovej ujmy vyplýva hneď z dvoch právnych predpisov (s tým, že súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou v návrhu). Dôležité je však najmä to, že žalovaný, ako zamestnávateľ mal sprísnenú, respektíve zvýraznenú povinnosť nenarušovať súkromie a nezasahovať do osobnostných práv svojho zamestnanca (žalobcu) a aj táto skutočnosť sa má premietnuť do rozhodnutia o priznaní nemajetkovej ujmy. Podľa judikatúry ESLP sankcie za diskriminačné konanie (teda prenesene i za porušenie § 13 ods. 3 ZP), ako i sankcie za porušenie čl. 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv garantujúceho právo na súkromie, majú byť účinné, primerané a odstrašujúce. V staršom prípade vo veci Colson Súdny dvor Európskej únie konštatoval, že opatrenia, ktoré členský štát zvolí, musia viesť k skutočnej a účinnej právnej ochrane a okrem toho musia predstavovať skutočný odstrašujúci účinok pre dotknutú osobu (Rozhodnutie Európskeho súdneho dvora č. 14/83 z 10. apríla 1984 vo veci Sabine von Colson and Edisabeth Kamann vs Hand Nordrhein-Westfalen. Porovnaj aj rozhodnutie Európskeho súdneho dvora C-271 /91 z 3. augusta 1993 vo veci M. Helen Marshall v Southampton and South-West Hampshire Area Health Authority). Vychádzajúc z požiadaviek úniového práva, podporených relevantnou judikatúrou, primeranému zadosťučineniu možno prisúdiť nielen základnú satisfakčnú funkciu, ale aj funkciu sankčnú. Sankčná náhrada (primeraného zadosťučinenia alebo aj škody) teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady, teda funkciu preventívnu („odstrašujúce sankcie“). Žalobca poukázal na to, že sám zástupca žalovaného na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 10.11.2016, na otázku súdu prvej inštancie, akú náhradu nemajetkovej ujmy by žalobcovi priznal on, uviedol, že by mu priznal sumu vo výške 100,- eur, napriek tomu, mu náhradu nemajetkovej ujmy nepriznal. Táto skutočnosť nebola uvedená ani v zápisnici o pojednávaní. Ak však súd prvej inštancie postupoval procesne správne, uvedené by mal obsahovať zvukový záznam z pojednávania. Tým sa žalobca a žalovaný zhodli na tom, že by žalobcovi mala byť priznaná náhrada nemajetkovej ujmy, aj keď s výškou, ktorú predniesol žalovaný nesúhlasí. Na základe vyššie uvedeného žalobca tvrdí, že súd

prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec tiež nesprávne právne posúdil, keď vyslovil záver, že na priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bolo nutné, aby žalobca preukázal zníženie svojej dôstojnosti, či vážnosti v značnej miere. Napokon podmienky, za ktorých má fyzická osoba právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, sú totiž v ustanovení § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka uvedené len demonštratívne a nie taxatívne. Žalobca odvolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel, alebo aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Žalovaný k odvolaniu žalobcu uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny a súd prvej inštancie stav vecí objektívne vyhodnotil. Odvolal sa na svoje podania a prednesy v danej veci, pričom zastáva názor, že ako zamestnávateľ žalobcu ustanovenia Zákonníka práce neporušil. Žalobca bol riadne oboznámený s tým, že zamestnávateľ môže vykonávať monitorovanie mobilného zariadenia zamestnanca, že zamestnanci o tejto skutočnosti boli informovaní, a preto ani Úrad na ochranu osobných údajov túto skutočnosť pri vykonanej kontrole nezistil, ako porušenie povinnosti zamestnávateľa. Monitorovanie bolo aj v minulosti vykonávané len s cieľom preverenia, či zamestnanci vykonávajú svoju činnosť (v pracovnom čase) na miestach kde boli vyslaní, pričom cez tento systém je možné zabezpečiť aj bezpečnosť zamestnancov, čo je v záujme ich ochrany, nakoľko sa u žalovaného stalo, že zamestnanec bol uzatvorený v chladiacom boxe a ponechaný tam viac ako 2 hodiny. Žalovaný poukázal na zápisnicu z pojednávania na Okresnom súde Košice I. z konania č.k.. 17Cpr/2/2012-401, zo dňa 8.4.2014, konkrétne na strany 4 - 7, kde je zaznamenané, že žalobca nepoužíval služobný mobil ani v pracovnej dobe a už vôbec nie po pracovnej dobe. Z toho vyplýva, že mu nemohla vzniknúť morálna ujma a nemohlo prísť k ohrozeniu jeho súkromia zistením miesta kde sa pohybuje. Je nespochybniteľné, že mobilné zariadenie sa stále nachádzalo na jednom mieste, dokazuje to aj tvrdenie samotného žalobcu, ktorý sám prehlásil, že mobil nepoužíval a nenosil. Vykonávanie monitorovania v čase čerpania dovolenky a práceneschopnosti zavinil samotný žalobca, ktorý tieto skutočnosti zamestnávateľovi oznámil až dodatočne, a preto zo strany žalovaného nebolo možné zastaviť monitorovanie už na začiatku vzniku tejto udalosti. K námietke žalobcu, že z monitoringu je zrejmé, kde, s kým a čo žalobca robil žalovaný uviedol, že sa jedná buď o nepochopenie významu monitorovania pohybu mobilného zariadenia alebo o úmyselne dramatizovanie skutočnosti a to napriek tomu, že na pojednávaniach bol žalovaným spôsob monitorovania a jeho cieľ vysvetlený. Mimo zistenia miesta pohybu (aj to v rozsahu niekoľko kilometrov štvorcových) sa z výsledku monitorovania nedá nič iné zistiť. Nedá sa zistiť s kým monitorovaná osoba je a nieto ešte čo vykonáva. Žalovaný namieta, že údajmi z monitorovania v súčasnosti nedisponuje, nakoľko na základe rozhodnutia Úradu na ochranu osobných údajov boli všetky údaje skartované. Žalovaný spochybňuje tvrdenie žalobcu, že napadnutým konaním došlo k zásahu do jeho súkromia, hodnotí ho ako nepresvedčivé, keď žalobca sám tvrdil, že mobilné zariadenia nepoužíval, že ho nechával doma, prípadne na pracovisku, čo vyvracia tvrdenie o tom, že bol vykonaný zásah do jeho súkromia. Informácie o monitorovaní mobilného zariadenia žalobcu sa okolie žalobcu dozvedelo od jeho manželky a nie od žalovaného, a preto, ak mu aj vznikla akákoľvek ujma, zavinila ju manželka žalobcu a nie žalovaný. K vyjadreniu, že by žalobcovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100,- eur uviedol, že je potrebné doplniť celý jeho výrok, ktorý pokračoval v tom zmysle, že osobne by mu nedal žiadnu náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaný zdôraznil, že žalobca vo veľkej miere svojím konaním zavinil monitorovanie mobilného zariadenia v čase dovolenky a práceneschopnosti (oneskorené oznámenie týchto skutočnosti zamestnávateľovi). Tým, že žalobca nepoužíval mobilný telefón v pracovnej dobe a nie to ešte v čase voľna, zo strany žalobcu nebolo preukázané, že toto zariadenie v čase namietaného monitorovania mal pri sebe a nie v kancelárii, teda že zásahom prišlo k narušeniu súkromia žalobcu.

10. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného namietal, že zápisnica o pojednávaní zo dňa 8.4.2014 (z konania súdu o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru - poznámka odvolacieho súdu), na ktorú žalovaný odkazuje, nebola v konaní pred súdom prvej inštancie predložená a v zmysle ustanovením § 366 Civilného sporového poriadku tak nie sú splnené podmienky, aby bolo možné takýto dôkaz predkladať ani v odvolacom konaní. To, že žalobca služobný mobil nepoužíval je fabuláciou žalovaného, ktorú vyvracia to, že k monitorovaniu služobného telefónu dochádzalo. Aj keby žalobca služobný mobil fakticky nepoužíval ešte neznamená, že ho nenosil so sebou. To, že žalobca skutočne nosil služobný mobil so sebou, je zrejmé aj z toho, že výpis z monitoringu polohy služobného mobilu žalobcu, predložil žalovaný v konaní o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru za účelom preukázania svojho tvrdenia, že žalobca sa v pracovnej dobe nezdržiaval tam, kde sa zdržiavať mal. Z tohto konania žalovaného, ako aj zo samotného výpisu z monitorovania je nepochybné,

že žalobca nosieval služobný mobil so sebou, neoponechával ho len v kancelárii a k neoprávnenému zásahu do súkromia došlo. Žalobca poukázal na to, že okamžité skončenie pracovného pomeru dané žalobcovi bolo právoplatným rozhodnutím súdu vyhlásené za neplatné. Čerpanie dovolenky a svoju práceneschopnosť oznamoval žalobca žalovanému vopred a v súlade so zvykmi zaužívanými u žalovaného. Ďalej žalobca poukázal na to, že čerpanie dovolenky a svoju práceneschopnosť oznamoval žalobca žalovanému vopred, v súlade so zvykmi zaužívanými u žalovaného. Úrad na ochranu osobných údajov konštatoval, že povinnosťou žalovaného bolo nastaviť systém monitorovania polohy tak, aby v čase čerpania dovolenky a práceneschopnosti nemohlo dôjsť k sledovaniu a zaznamenávaniu polohy služobného mobilu. Žalobca zdôraznil, že okrem monitorovania polohy služobného mobilu v čase čerpania dovolenky a práceneschopnosti, dochádzalo zo strany žalovaného k takémuto konaniu aj v skorých ranných a neskorých večerných hodinách, v dňoch pracovného pokoja a v dňoch pracovného voľna, čo svedčí o tom, že žalovaný narušil osobnostné práva žalobcu úmyselne. Získavanie informácie o polohe a pohybe môže značným spôsobom znížiť dôstojnosť monitorovanej osoby. Pomocou použitia jednoduchých metód logického uvažovania je možné zo zistenej polohy dospieť aj k informáciám o tom, čo sledovaná osoba robí a s kým sa stretáva. Ako príklad žalobca uviedol, záznam z monitorovania polohy, na ktorých je uvedené, že sa zariadenie nachádza na štadióne alebo v bare. Z takýchto záznamom je určite možné dospieť k záveru, čo monitorovaná osoba robila. Taktiež je možné predstaviť si situáciu, že ak mala osoba, ktorej poloha mobilu je monitorovaná, v minulosti pomer s osobou bývajúcou na určitej adrese, je možné z výpisu, na ktorom je zaznamenaná poloha služobného mobilu na tejto adrese dedukovať, že tento pomer naďalej trvá. Teda z monitorovania polohy sa dajú zistiť aj iné skutočnosti, ktoré môžu mať významný negatívny vplyv na súkromný a rodinný život a dôstojnosť monitorovanej osoby. K tvrdeniu žalovaného, že ak v súvislosti s monitorovaním služobného telefónu mala žalobcovi vzniknúť ujma, zavinila ju manželka žalobcu a nie žalovaný, pretože okolie žalobcu sa o tom dozvedelo od nej, žalobca namietol, že primárna ujma, ktorá bola žalobcovi neoprávneným sledovaním jeho polohy spôsobená spočíva jednak v jeho vlastných psychických problémoch - pocitoch strachu, úzkosti a neistoty a tiež v problémoch vo vzťahu medzi žalobcom a jeho manželkou, ktorá mu pre skutočnosti, ktoré v priebehu konania o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru vyšli najavo (teda že bol sledovaný), prestala dôverovať a ich vzájomný vzťah sa podstatným spôsobom narušil. Za túto ujmu je zodpovedný výlučne žalovaný. Žalobca odkazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva je toho názoru, že konanie žalovaného, ktorým monitoroval jeho pohyb, a to nie len v pracovnom čase, ale aj v čase dovolenky, práceneschopnosti, či neskorých večerných a skorých ranných hodinách je tak závažným zásahom do osobnostných práv žalobcu, že v takýchto prípadoch je vždy nutné považovať primerané zadostučinenie len vo forme ospravedlnenia za nedostatočné.

11. Žalovaný v duplike k vyjadreniu žalobcu uviedol, že napriek tomu, že zápisnica z pojednávania na Okresnom súde Košice I. zo dňa 8.4.2014 nebola ako dôkaz v danej veci predložená na pojednávaní, žalobca sám v podaní zo dňa 13.3.2017 priznáva, že takýto dôkaz bol v minulosti zo strany žalovaného predložený a tento dôkaz nebol schopný vyvrátiť. Žalovaný nepoprel, že došlo k chybnému nastaveniu monitorovania služobného mobilu žalobcu a je ochotný sa za to ospravedlniť, ale monitorovanie v čase čerpania dovolenky, prípadne práceneschopnosti, zavinil svojim konaním žalobca, a preto nesie za to zodpovednosť. Žalobca neinformoval svojho nadriadeného o tom, že bude čerpať riadnu dovolenku, prípadne že je práceneschopný. Počas monitorovania sa nedalo presne zistiť na ktorej ulici, či dokonca číse domu sa mobilné zariadenia nachádza, dalo sa len zistiť v akej časti mesta sa nachádza. Takéto monitorovanie pokrýva časť v rozlohe niekoľko km². Nedala presne určiť ani ulica, a preto ani číslo domu a už vôbec nie to s kým sa stretol. Žalovaný poukázal na to, že skutočnosť, že niekto má monitorované mobilné zariadenia pridelené zamestnávateľom, ešte sama o sebe neznamená, že mu partner (v tomto prípade manželka) prestane dôverovať, skôr opak je pravdou, stane sa mu oporou.

12. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad uvedených v ustanoveniach § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť, respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

13. Z hľadiska skutkového stavu veci vychádzal odvolací súd zo zistení súdu prvej inštancie a pre danú vec považoval za rozhodujúce, že žalovaný ako zamestnávateľ žalobcu, počas trvania jeho služobného pomeru spracúval osobné údaje žalobcu v súvislosti s monitorovaním približnej polohy jeho služobného mobilného telefónu (respektíve SIM karty) v časovom intervale od 15.3.2013 do 3.4.2012

a to aj v období tohto intervalu, keď od 19.3.2012 do 20.3.2012 čerpal riadnu dovolenku, keď bol od 27.3.2012 do 3.4.2012 lekárkou MUDr. E. A. uznaný za práceneschopného a v čase mimo základného služobného času štátnych zamestnancov určeného žalovaným. Presnosť lokalizácie závisel od hustoty rozmiestnenia vysielačov telekomunikačnej siete Orange Slovensko, a.s. prostredníctvom ktorej sa určovala len približná poloha služobného telefónu. V mestách mohla byť presnosť lokalizácie rádovo v stovkách metrov, v menej husto osídlených oblastiach bola presnosť rádovo niekoľko kilometrov. Tieto skutočnosti sú výsledkom kontroly vykonanej Úradom na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky zaznamenané v rozhodnutí číslo 00275/2015-Os-31 zo dňa 21.5.2015, ako aj v protokole zo šetrenia Úradu číslo 19401/2014-Ui-11 založené v súdnom spise. Z týchto dokladov, ako aj z prezenčnej listiny z celoslovenskej gremiálnej porady žalovaného zo dňa 21.-22.10.2010 (založená v súdnom spise na č. I. -111) vyplynulo, že o možnosti žalovaného na účely monitorovania pohybu zamestnancov v služobnom čase bol žalobca informovaný. Žalovaný aplikoval predmetný kontrolný mechanizmus v súlade so Zákonníkom práce na účely preverovania riadneho plnenia služobných povinností zamestnancov. Úrad ustálil, že informácia o čerpaní dovolenky žalobcom v čase od 19.3.2012 do 20.3.2012 sa do sféry poznania žalovaného dostala dňa 23.3.2012, čo je zrejmé z potvrdenia a datovania dovolenkového lístka ústrednou riaditeľkou žalovaného dňa 23.3.2012. Žalovaný tento dovolenkový lístok signoval 21.3.2012. Podľa vyjadrenia žalobcu konal v súlade s praxou zabehnutou u žalovaného a o vystavenie dovolenkového lístka na čas od 19.2.2012 do 20.2.2012 telefonicky požiadal svoju podriadenú. Úrad síce skonštatoval, že žalovaný nemal možnosť ovplyvniť monitorovanie služobného telefónu žalobcu v označenom čase čerpania dovolenky, keďže štatutárny orgán žalovaného sa o nej dozvedel až následne, to však nemení právnu a faktickú skutočnosť, že žalovaný monitoroval žalobcu aj v čase čerpania riadnej dovolenky. Žalovaný mal mať podmienky spracúvania osobných údajov prispôsobené takým spôsobom, aby nemohla nastať situácia, kedy je schvaľovaná dovolenka až po jej skončení, keď štandardom je schvaľovanie dovolenky pred jej čerpaním. Žalovaný nemal vo forme záväzného interného aktu riadenia upravené pravidlá kontrolného mechanizmu spočívajúceho v monitorovaní lokalizačných údajov služobných mobilných telefónov jeho zamestnancov Tým, že žalovaný spracúval lokalizačné údaje spoločne s osobnými údajmi žalobcu aj v čase, keď objektívne nemohol byť z hľadiska proporcionality, účelu, i právneho základu spracúvania osobných údajov podrobený aplikácii kontrolného mechanizmu zamestnávateľa došlo k neprimeranému zásahu do súkromia žalobcu. Žalobca v konaní predniesol, že monitorovaním mohli byť o ňom zistené intímne informácie, nemá vedomosť, kto disponuje informáciami získanými monitorovaním a ako bude s nimi naložené, a preto dochádza u neho k pocitom úzkosti a stresu. V rodine nastalo peklo. Informáciu o jeho sledovaní zverejnila manželka. Táto mu vyčítala, že mohol byť sledovaný aj z iných, nielen z pracovných dôvodov. Cítil strach z okolia, ktoré s ním nechcelo komunikovať.

14. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15. Podľa § 13 Občianskeho zákonníka má fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie (odsek 1). Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (odsek 2). Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (odsek 3).

16. Ochrana súkromia pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života zaručuje v článku 19 odsek 2 Ústava Slovenskej republiky. Právo na ochranu súkromného života spočíva v práve fyzickej osoby podľa vlastného uváženia rozhodnúť o tom, v akom rozsahu a akým spôsobom majú byť skutočnosti z jej súkromia sprístupnené iným a zároveň sa brániť proti neoprávneným zásahom do tejto sféry zo strany iných osôb s rovným právnym postavením. Porušením práva na súkromie je aj to, ak niekto neoprávnene získava vedomosti o skutočnostiach súkromného života fyzickej osoby (porovnaj nález II. ÚS Českej republiky I 517/1999 z 1.3.2000). Z tejto definície súkromia v danej veci vychádzal aj súd prvej inštancie.

17. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výroku, ktorým nevyhovel nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, po tom ako rozhodol, že

vyššie popísaným spôsobom žalovaný neoprávnene zasiahol do súkromia žalobcu a preto mu priznal primerané zadosťučinenie v podobe povinnosti žalovaného ospravedlniť sa žalobcovi v ním navrhnutom znení ospravedlnenia. Nedovolené konanie žalovaného spočívalo v získavaní údajov o geografickej polohe služobného mobilného telefónu žalobcu určenej dátumom a presným časom, mestom, ulicou, v čase mimo určeného služobného času žalobcu (mimo pracovnej doby) v období od 15.3.2012 do 3.4.2012. Súd prvej inštancie okrem iného skonštatoval, že žalobca nepreukázal, že neoprávneným konaním žalovaného došlo u žalobcu k zníženiu jeho dôstojnosti, či vážnosti v spoločnosti v značnej miere, a že nepreukázal, že v súvislosti s týmto zásahom mal problémy v súkromnom živote. Dôvody priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sú uvedené v ustanovení § 13 odsek 2 Občianskeho zákonníka len demonštratívne (vyjadrené slovným spojením ...najmä preto...). K tomu treba uviesť, že nepeňažité (morálne) zadosťučinenie (ospravedlnenie) je základnou formou reparácie nemajetkovej ujmy, ktorá bola žalobcovi priznaná, pričom podľa právnej úpravy Slovenskej republiky vyjadrenej v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka až v prípade, kedy sa morálne zadosťučinenie nejaví ako dostatočné k reparácii vzniknutej ujmy, je na mieste priznanie i zadosťučinenia v peniazoch.

18. Zásah do súkromia vyjadrený psychickou nepohodou (pocit úzkosti, stres), ktorou argumentoval žalobca, sám o sebe znamená určitú nemateriálnu ujmu, avšak ani v tomto prípade nie je možné nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch automaticky vyvodiť len zo samotnej existencie zásahu. Zásah do súkromia je jednou z foriem zásahu do osobnostných práv, ktorého následky sa môžu, ale aj nemusia prejavíť dôsledkom zníženia dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti, a preto toto kritérium, na ktoré poukázal súd prvej inštancie nemôže byť pri právach na súkromie jediným kritériom. Žalobca v súdnej veci predniesol argumentáciu o problémoch v manželskom živote, v blízkom okolí a o jeho psychickej nepohode (stres, pocit neistoty, nedôvery), teda o následkoch v súkromnom živote, ktoré mal spôsobiť neoprávnený monitoring žalovaného žalobcom. Označenie rozhodujúcich skutočností znamená prezentovanie okolností, od ktorých žalobca v súdnom spore odvodzuje opodstatnenosť svojho nároku a ich označenie má aj procesnoprávne dôsledky. V danej veci s ohľadom na charakter neoprávneného zásahu, ktorým bolo prekročenie povoleného rozsahu monitorovania pohybu žalobcu v období od 15.3.2012 do 3.4.2012, kde sú významné aj okolnosti vzniku neoprávneného konania a jeho motív, a s ohľadom na tvrdené dôsledky, zaťažovalo žalobcu bremeno preukázania, že morálne zadosťučinenie (ospravedlnenie) nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie a zmiernenie takýmto spôsobom vzniknutej ujmy a to poskytnutím dôkazov o ním tvrdenej reakcii, ktorú predmetný zásah v jeho súkromnom (osobnom a rodinnom) prostredí vyvolal. Civilný proces je ovládaný koncentračnou zásadou a to aj vo vzťahu k dokazovaniu, ktoré súd prvej inštancie ukončil potom, ako žalobca k tvrdeným následkom prejednávaneho neoprávneného zásahu v jeho súkromnom živote žiadne dokazovanie nenavrhol. Uvedené pre danú vec znamená, že žalobca v súdnej veci nepreukázal, že mu v dôsledku nedovoleného konania žalovaného vznikla nemajetková ujma takej intenzity, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch, a že je potom správny záver súdu prvej inštancie o tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať skutočnosť, z ktorých by bolo možné odvodiť úspech jeho žalobného návrhu v tejto časti. K námietke žalobcu, podľa ktorej sa mal žalovaný na pojednávaní vyjadriť v zmysle, že by žalovaný žalobcovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy 100,- eur odvolací súd po oboznámení sa s obsahom nahrávky a zápisnice z pojednávania udáva, že z týchto záznamov nevyplýva taký procesný úkon žalovaného, ktorý by bolo možné procesne kvalifikovať, ako súhlas alebo uznanie nároku žalobcu vo výške 100,- eur.

19. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že jeho právo na náhradu nemajetkovej ujmy má v danej veci právny základ aj v zákone č. 365/2004 Z. z. Antidiskriminačný zákon odvolací súd poukazuje na to, že súd je pri rozhodovaní vo veci viazaný žalobným návrhom (§ 216 odsek 1 CSP). Žalobca je povinný v žalobe uviesť skutkové tvrdenia, ktoré majú odôvodňovať uplatnený nárok, čo do dôvodu, ako aj výšky a súčasne má dôkaznú povinnosť (§132 odsek 1 a článok 8 CSP). Súd nemá povinnosť zo žalobcom predložených a označených dôkazov odvodzovať skutkové tvrdenia, ktoré neboli žalobcom prednesené a na základe týchto potom žalobcovi priznať síce uplatnený nárok, avšak uplatnený na základe iného, ako žalobcom tvrdeného skutkového tvrdenia. Súdená vec má podľa obsahu žaloby základ spočívajúci v zásahu od osobnostných práv žalobcu, pričom žalobca si žalovaný nárok uplatnil, ako zásah do práv chránených ustanoveniami § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

20. Z hľadiska vymedzeného odvolacieho dôvodu nebolo možné dospieť na základe odvolacích námietok žalobcu k inému právnomu záveru, než ku ktorému dospel súd prvej inštancie. Odvolacie námietky žalobcu neboli spôsobilé spochybníť správnosť napadnutého rozsudku a to vrátane výroku

o trovách konania, ktoré žalobca napadol odvolaním bez prednesu odvolacej argumentácie, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 odseky 1,2 CSP potvrdil.

21. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 odsek 1 v spojení s § 262 odsek 1 CSP. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. V zmysle § 262 odsek 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).